

การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์*

วิไลพร เมฆไตรรัตน์** ปริญญาภรณ์ คงแก้ว***

(วันที่รับบทความ: 26 เมษายน 2564; วันที่แก้ไขบทความ: 22 มิถุนายน 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 26 มิถุนายน 2564)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และหาประสิทธิผลของหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 45 คน ใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบความรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที (t-test) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร 3) ทดลองใช้หลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรมีคุณภาพในระดับดี มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ สามารถนำไปใช้ได้จริง
2. องค์ประกอบของหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ประกอบด้วย 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) เนื้อหาสาระของหลักสูตร 4) การจัดกิจกรรม 5) สื่อ 6) การประเมินผล
3. ประสิทธิภาพของหลักสูตรจากทดลองใช้พบว่า ผลการเปรียบเทียบความรู้ในการส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF สำหรับเด็กปฐมวัยหลังการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก และผลคะแนนเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับดี

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง, เด็กปฐมวัย, การพัฒนาทักษะสมอง, EF

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

*** อาจารย์ประจำสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

The Curriculum of Parental Development to Enhance EF Cognitive Development of Early Childhood in Child Development Centers of Krokphar Nakhon Sawan *

Walaiporn Mektrairat ** Preeyapron Kongkeaw ***

(Received: April 26, 2021; Revised: June 22, 2021; Accepted: June 26, 2021)

Abstract

The purposes of the study were: Develop curriculum of parental development to enhance EF cognitive development of early childhood in child development centers of Krokphar Nakhon Sawan and evaluate the efficiency of curriculum of parental development to enhance EF cognitive development of early childhood. The sample group was 45 parents of early childhood in child development centers of Krokphar Nakhon Sawan. The experimental duration was 12 hours. The research instruments consisted of interviews questionnaires and sets of test. By Proceeding on these process the following 3 methods are required: 1) studying and analyzing the basic data, 2) Planning the curriculum, 3) Undertaking the experiment in the practical field. The data were statistically analyzed by mean, standard deviation t-test.

It was found that;

1. The curriculum was developed whit good quality, it is appropriate and met the needs of parental, applicable for the development to enhance EF cognitive for early childhood.
2. The curriculum was consisted of principles, objective, content, methodologies, materials and evaluation.
3. It was also investigated that by comparing the before and after of the training. It was discovered that there was a significant change up to .01. The ability of parental development to enhance EF cognitive development of early childhood after the training at high level. The attitude of parental development to enhance EF cognitive development of early childhood after the training at high level.

Keywords: The curriculum development of parental, Early Childhood, Brain Development, Executive Functions: EF

* This research project was financial supported by Thailand Science; TSRI

** Assistant Professor in Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

*** Lecturer in Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University

บทนำ

ท่ามกลางกระแสโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีความไม่แน่นอนซับซ้อนและเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา วัฒนธรรม เทคโนโลยี นำมาสู่การเร่งพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า หัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ก็คือ การพัฒนาคนที่มีศักยภาพ เครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาคนในประเทศให้มีความรู้ที่จำเป็นก็คือ การศึกษา การให้การศึกษามีคุณภาพ จะช่วยพัฒนาคนให้มีความรู้ที่จำเป็น ซึ่งเด็กปฐมวัยถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ เป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า การพัฒนาคุณภาพของเด็กปฐมวัยใหม่ จำเป็นต้องมีการพัฒนาความสามารถที่หลากหลาย ที่ไม่ใช่เพียงความสามารถทางสติปัญญา ด้านการอ่าน การเขียน และการคิดคำนวณ แต่ในปัจจุบันนักจิตวิทยา นักสรีรวิทยา และแพทย์ ได้ทำการศึกษาสมอง และหาความสัมพันธ์ของสมองและพฤติกรรมในศาสตร์ที่เรียกว่า “ประสาทวิทยาและจิตวิทยา” พบว่าความสำเร็จด้านการเรียนของเด็กนั้น ไม่ได้อาศัยเพียงแค่พัฒนาการด้านสติปัญญาเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังคงอาศัยทักษะด้านอื่น ๆ ร่วมด้วย (อุษณีย์ อุนรุทวงศ์, 2555: 46) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่เน้นการพัฒนาเด็กให้มีความรู้พื้นฐานในการใช้ชีวิตประจำวัน มีสมรรถนะจัดการความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่ซับซ้อน และสามารถรับมือกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ รวมทั้งมีทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงาน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และยังมีงานวิจัยและผลสำรวจที่ชี้ให้เห็นว่ามียังทักษะด้านหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่ง คือ ทักษะ EF (Executive Functions)

ทักษะ EF (Executive Functions) เป็นความสามารถระดับสูงของสมองในการควบคุมความคิด อารมณ์ และการกระทำ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย EF ซึ่งประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ 9 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะคนไทย 4.0 ได้แก่ 1) ทักษะความจำที่นำมาใช้งาน (Working Memory) 2) ทักษะการยับยั้งชั่งใจ-คิดไตร่ตรอง (Inhibitory Control) 3) ทักษะการยืดหยุ่นความคิด (Shift Cognitive Flexibility) 4) ทักษะการใส่ใจจดจ่อ (Focus) 5) การควบคุมอารมณ์ (Emotion Control) 6) การประเมินตัวเอง (Self-Monitoring) 7) การริเริ่มและลงมือทำ (Initiating) 8) การวางแผนและการจัดระบบดำเนินการ (Planning and Organizing) และ 9) การมุ่งเป้าหมาย (Goal-Directed Persistence) (นวลจันทร์ จุฑาทักติกุล และคณะ, 2560) และเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเด็กต้องเผชิญทั้งกับปัญหา และ โอกาสต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาอย่างมากมาย การวางรากฐานของทักษะ EF มีความสำคัญยิ่งต่อการฝึกฝนเด็กให้มีความสามารถในการคิดเป็น ยับยั้งชั่งใจ ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักริเริ่ม รู้จักวางแผน และลงมือทำงานเป็น มีความแน่วแน่ มั่นคงสู่เป้าหมาย

(สุภาวดี หาญเมธี, 2559) ทักษะ EF ที่ดีย่อมส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียน การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แต่หากเด็กมีความบกพร่องของทักษะ EF ก็จะนำมาซึ่งปัญหาพฤติกรรมและปัญหาสังคมต่าง ๆ ตามมาเมื่อโตขึ้น จะเห็นได้จากรายงานการสำรวจเด็กอายุ 3-11 ปี โดยควบคุมตัวแปรต่าง ๆ เช่น ระดับสติปัญญา เพศ และสถานภาพทางสังคมให้คล้ายคลึงกัน พบว่า เด็กที่มีทักษะด้านการควบคุมตนเองต่ำ เช่น หุนหันพลันแล่น ไม่มีสมาธิ ไม่จดจ่อกับสิ่งใด และขาดความเอาใจใส่ เมื่อเด็กเหล่านี้โตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ใน 30 ปีข้างหน้า จะมีแนวโน้มสุขภาพด้อยกว่า ทำงานที่มีรายได้ต่ำกว่าและมีอัตราการก่ออาชญากรรมสูงกว่าเด็กที่ไม่มีปัญหาด้านการควบคุมตนเอง (Diamond and Lee, 2011) ดังนั้น เด็กจะมีชีวิตที่ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องที่ทักษะ EF ที่ดี

การพัฒนาทักษะ EF ในเด็กปฐมวัยนับเป็นช่วงเวลาที่ดีที่สุด เพราะเป็นช่วงวัยที่สมองส่วนหน้ามีการพัฒนามากที่สุด (สุภาวดี หาญเมธี, 2559) การพัฒนาเด็กให้มีทักษะ EF ที่ดี คงไม่สามารถสร้างได้ภายในระยะเวลาอันสั้น แต่ต้องค่อย ๆ แทรกซึมเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก (Dawson and Guare, 2014 : 432-438) ผ่านการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอ่านนิทาน การร้องเพลง กิจกรรมเคลื่อนไหวและดนตรี การเล่นอิสระ การเล่นละคร การเล่นเกม การทำงานบ้าน การไปทัศนศึกษา ซึ่งการเสริมสร้างพัฒนาทักษะสมอง EF กับเด็กปฐมวัยให้ความสำคัญกับผู้ใกล้ชิดกับเด็กคือ พ่อแม่ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทักษะสมองให้กับเด็กปฐมวัย ดังนั้นผู้ปกครองควรทำความเข้าใจและส่งเสริมทักษะสมองของเด็กปฐมวัย ซึ่งเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานที่ดูแลและให้การศึกษาแก่เด็กอายุระหว่าง 3-5 ปี พัฒนาขึ้นตามแนวทางการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้มีความพร้อมเหมาะสมกับวัย ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย โดยมุ่งหวังที่จะให้บริการเลี้ยงดูเด็ก จึงได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้นมาตามความต้องการจำเป็นของแต่ละชุมชน และจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองอย่างไม่เป็นทางการ (สัมภาษณ์, 1 พฤศจิกายน 2562) ผู้ปกครองได้แสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของตนเองว่า การเลี้ยงดูบุตรหลานจะใช้เลี้ยงดูตามความเข้าใจของตนเอง เพราะไม่มีโอกาสได้เรียนรู้วิธีการดูแลเด็กอย่างถูกต้อง และเมื่อเด็กเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาก็จะใช้วิธีดุ ห้ามปราม ตักเตือน และมีการทำโทษด้วยการตี หรือว่าในบางครั้ง และยังพบว่าผู้ปกครองยังขาดการส่งเสริมบุตรหลานในทักษะ EF ในด้านการควบคุมอารมณ์ การติดตามประเมินตนเอง การริเริ่มและลงมือทำและการวางแผนและจัดการทำงานให้สำเร็จ สำหรับความต้องการของผู้ปกครอง ในการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกวิธี ผู้ปกครอง ได้แสดงความเห็นว่า มีความต้องการและอยากให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้การสนับสนุน จะได้นำความรู้ ไปสอนเด็กเพราะอยากเห็นลูกโตขึ้นเป็นเด็กดี การฝึกอบรมผู้ปกครองด้วยวิธีการที่เหมาะสม จึงเป็นวิธีการที่สามารถนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาผู้ปกครองที่ที่สอดคล้อง

กับธรรมชาติการเรียนรู้และความต้องการของผู้ปกครอง เช่น การเรียนรู้โดย การฝึกปฏิบัติ การเรียนรู้แบบชี้แนะ และส่งผลต่อการเรียนรู้ที่สนองต่อความต้องการพื้นฐานของเด็กได้อย่างเหมาะสม (ทีศนา แคมมณี, 2550 : 69) สำหรับในอำเภอโกรกพระจังหวัดนครสวรรค์มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 9 ศูนย์ ซึ่งหากผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้าใจต่อการดูแลและส่งเสริมพัฒนาการจะทำให้เด็กปฐมวัยนี้พัฒนาเป็นทรัพยากรที่สำคัญของท้องถิ่นและประเทศชาติ

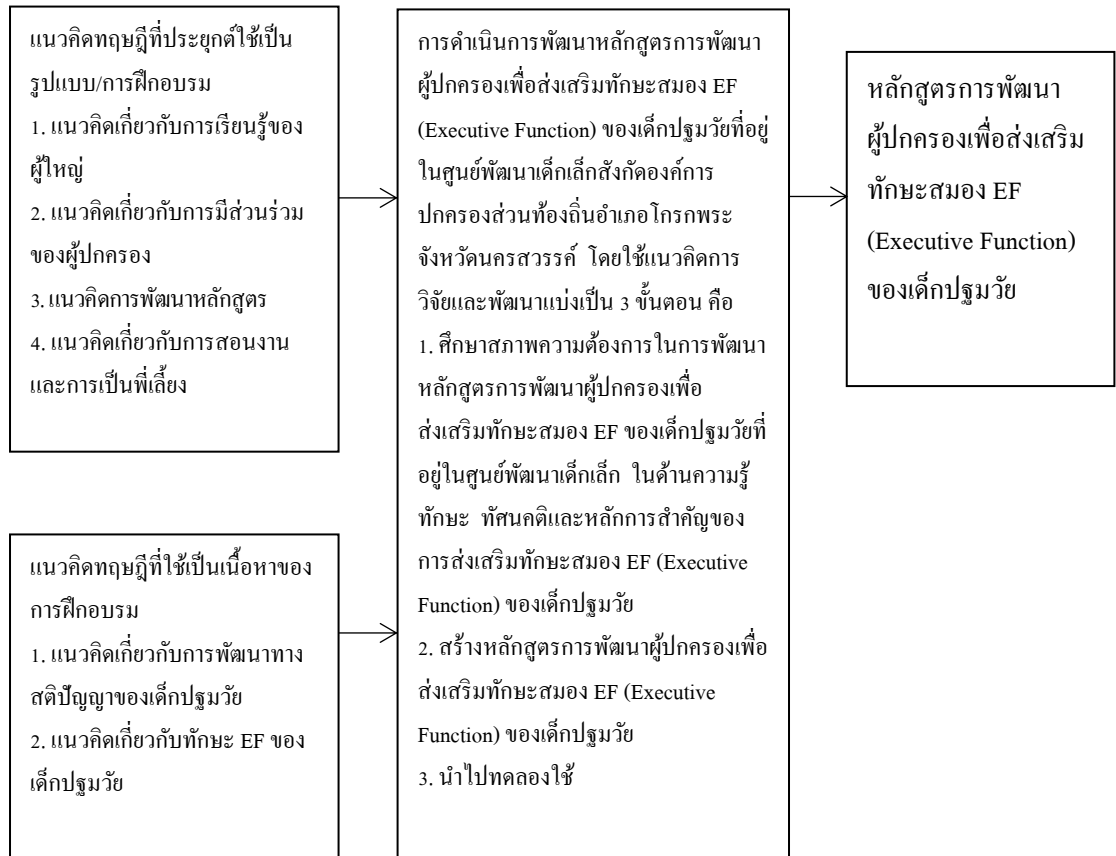
งานวิจัยครั้งนี้มุ่งพัฒนาผู้ปกครองในด้านการส่งเสริมทักษะทางสมองของเด็กปฐมวัยอย่างเป็นระบบโดยใช้แนวคิดการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม (Participatory action research) ประกอบไปด้วย การพัฒนาและศึกษาผลการใช้หลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง การพัฒนาและศึกษาผลการใช้สื่อและนวัตกรรมสำหรับผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย การพัฒนามาตรวัดและประเมินพัฒนาการทักษะสมองของเด็กปฐมวัย และการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองที่ส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เทคนิคชุมชนเรียนรู้ (PLC) สำหรับผู้ปกครองและครูที่สอดคล้องกับบริบทและธรรมชาติของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตมาเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าในยุค 4.0 สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับสังคมประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
2. เพื่อทดลองใช้ (Pilot study) และหาประสิทธิผลหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ มีดังนี้

ภาพกรอบแนวคิด พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้แนวคิดการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยการร่วมกำหนดแนวคิด หลักการสำคัญของการส่งเสริมทักษะทางปัญญาของเด็กปฐมวัย จากผู้มีส่วนร่วมในท้องถิ่น ได้แก่ ผู้ปกครอง ครู ผู้ดูแลเด็ก และตัวแทนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดเป็นร่างหลักสูตรพัฒนาความสามารถ

ของผู้ปกครอง จากนั้นปรับปรุงคุณภาพหลักสูตร และนำหลักสูตรไปทดลองใช้ (Pilot study) ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเคราะห์เอกสาร งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็ก ในด้านความรู้ ทักษะ ทักษะคิดและหลักการสำคัญของการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย โดยการใช้แบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย
2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับความสามารถในการส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย ในด้านความรู้ ทักษะ ทักษะคิด หลักการสำคัญของการส่งเสริมทักษะสมอง และทักษะ EF ของเด็กปฐมวัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาหลักสูตรและหลักการสำคัญของการส่งเสริมทักษะสมอง และทักษะ EF ของเด็กปฐมวัย
2. สร้างแบบสอบถามแบบสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และแบบสัมภาษณ์ความสามารถในการส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย
3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา รวมถึงความเหมาะสมของการใช้ภาษา โดยกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนดังนี้
+1 หมายถึง มีความสอดคล้อง ครบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย
0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องครบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย
-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้อง ครบคลุมวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย

4. นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ (IOC) เป็นรายชื่อโดยกำหนดเกณฑ์ให้ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ต้องมีค่าดัชนี IOC > 0.50 จึงถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับเนื้อหา (วรณัฏฐ์ แกมเกตุ, 2555) พบว่าข้อคำถามทุกข้อ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 แสดงให้เห็นว่ามีความตรงตามเนื้อหาผ่านเกณฑ์ที่กำหนด โดยเครื่องมือ ทั้ง 2 ชุด ประกอบด้วยแบบสอบถาม มีค่าเฉลี่ย IOC คือ 0.98 แบบสัมภาษณ์ มีค่าเฉลี่ย IOC คือ 0.95

5. นำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

กลุ่มเป้าหมาย

1. ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 45 คน
2. ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 5 คน
3. ครูประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 5 คน
4. แพทย์ พยาบาล หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีประสบการณ์และผลงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาการทางสมอง หรือการพัฒนาทักษะ EF ของเด็กปฐมวัย จำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการโดยผู้วิจัย และผู้ช่วยนักวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องนัดหมายวันเวลา และสถานที่ จากนั้นเก็บรวบรวมโดยใช้เทคนิคการสอบถามและการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาหรืออบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางและประกอบการบรรยายเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วย
- 2.51 - 3.50 หมายถึง ไม่แน่ใจ

1.51-2.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

1.00-1.50 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 ลักษณะของหลักสูตรที่จะพัฒนา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เช่น ระยะเวลา รูปแบบการจัดกิจกรรม สถานที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง และประกอบการบรรยายเกณฑ์การแปลผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น

ตอนที่ 4 เป็นข้อคำถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่คำตอบตามประเด็นต่างๆและเรียบเรียงสรุปออกมาในรูปแบบของการบรรยายความ

2. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา โดยการรวบรวมข้อมูล จัดหมวดหมู่ สรุปเรียบเรียง แยกคำตอบเป็นหมวดหมู่และนำเสนอข้อมูลออกมาในรูปแบบของการบรรยายประกอบความถี่

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยจากการนำข้อมูลพื้นฐานจากผลการศึกษาความต้องการและความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะ EF ของเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ร่วมกับผลการศึกษาเอกสาร และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้ 1) การกำหนดโครงสร้างหลักสูตรฉบับร่าง 2) การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง 3) การประเมินหลักสูตรฉบับร่าง 4) การปรับปรุงหลักสูตรฉบับร่างก่อนนำไปทดลองใช้ 5) สร้างแบบทดสอบความรู้ 6) ทดลองใช้หลักสูตรฉบับร่าง โดยมีผู้ประเมินหลักสูตรฉบับร่าง ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลเด็กปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญด้านทักษะสมอง EF (Executive Function) จำนวน 3 ท่าน และการประเมินผลการทดลองใช้หลักสูตรกับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คนเข้ารับการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย ระยะเวลาในการฝึกอบรมจำนวน 12 ชั่วโมง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมินหลักสูตรฉบับร่าง แบบประเมินแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติและหาค่าความเชื่อมั่น

ขั้นตอนที่ 3 นำไปทดลองใช้

ขั้นตอนนี้เป็นการทดลองใช้หลักสูตรภาคสนาม แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนดังนี้ การทดลองครั้งนี้ เป็นการใช้หลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pretest-posttest Design กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ คือ

ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอ โกรกพระ จังหวัด นครสวรรค์ที่มีความสนใจ และมีความสนใจที่จะเข้าร่วมการทดลองใช้หลักสูตรจำนวน 45 คน โดยมีวิธีการดำเนินการทดลองดังนี้

1. การประเมินก่อนการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลก่อนการทดลองใช้หลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย

2. ดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย ระยะเวลา 12 ชั่วโมง

3. การประเมินหลังการทดลอง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลหลังการทดลองใช้หลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย โดยให้ผู้เข้ารับการอบรมทำแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย คู่มือการใช้หลักสูตร แบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้เกี่ยวกับทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการฝึกอบรม ใช้สถิติพื้น ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่า t-test (Dependent samples)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย พบว่า ได้หลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย มีองค์ประกอบของหลักสูตร 7 ส่วน คือ 1) หลักการของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) ผลลัพธ์ของหลักสูตร 4) เนื้อหาหลักสูตร 5) การจัดกิจกรรมของหลักสูตร 6) สื่อ 7) การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีโครงสร้างเนื้อหาสาระในการฝึกอบรม จำนวน 4 หน่วยการฝึกอบรม ดังนี้

หน่วยที่ 1 มาทำความรู้จักทักษะสมอง EF กันเถอะ

หน่วยที่ 2 EF สร้างได้อย่างไร

หน่วยที่ 3 ลองฝึกดู เลี้ยงดูง่าย ๆ

หน่วยที่ 4 เสริมความมั่นใจในการเลี้ยงดูบุตรหลาน

โดยหน่วยฝึกอบรมทั้ง 4 หน่วย มีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกัน คือ จุดมุ่งหมายการฝึกอบรม เนื้อหา ระยะเวลา กิจกรรมการฝึกอบรม สื่อประกอบการทำกิจกรรม และการวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ทักษะในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย

สำหรับผู้ปกครอง โดยกระบวนการฝึกอบรมมุ่งเน้นการปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และการฝึกตามหลักสูตรฝึกอบรมมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้ารับการอบรม

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย สรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังฝึกอบรมดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังฝึกอบรม

การทดลอง	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อนการทดลองใช้หลักสูตร	45	7.77	1.42		
หลังการทดลองใช้หลักสูตร	45	16.11	1.93	28.11	.000

Sig < .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลต่างของคะแนนค่าเฉลี่ยความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.77 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.42 และหลังฝึกอบรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.93 สรุปได้ว่าความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัยหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

2.2 ผลการประเมินความสามารถของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ยการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยความสามารถของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย (N=45)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน (N=45)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับความสามารถ
1. ท่านใช้คำพูดทางบวกกับลูก หลีกเลี่ยงการพูดทางลบ การประจาน ทำให้ลูกอับอาย	4.67	0.47	มากที่สุด
2. ท่านสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เช่น จัดบ้านให้น่าอยู่ เป็นระเบียบเรียบร้อย และสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ของลูก	4.13	0.34	มาก
3. ท่านสามารถจัดกิจวัตรประจำวันให้กับลูกอย่างสม่ำเสมอ มีกติกาที่ลูกมีส่วนร่วมและปฏิบัติได้อย่างสม่ำเสมอ	4.02	0.58	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับคะแนน (N=45)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
4. ท่านสามารถจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ลูกได้ฝึกคิดด้วยตนเอง ฝึกการสังเกต ได้คิดค้นการวางแผน	4.33	0.47	มาก
5. ท่านสามารถหาเวลาอยู่กับลูกทำกิจกรรมกับลูกอย่างน้อย วันละ 20 นาที	4.60	0.49	มากที่สุด
6. ท่านเปิดโอกาสให้ลูกได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว เช่น ทำงานบ้านง่ายๆ ทำอาหารร่วมกัน	4.13	0.34	มาก
7. ท่านอ่านนิทานให้ลูกฟังและตั้งคำถามให้ลูกตอบเพื่อฝึกให้ลูกรู้จักคิดวิเคราะห์ อย่างน้อย อาทิตย์ ละ 3 ครั้ง	4.62	0.48	มากที่สุด
8. ท่านสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ให้กับลูกในเรื่องของการรับรู้ อารมณ์ของตนเอง การแสดงอารมณ์ และการจัดการกับอารมณ์	4.18	0.53	มาก
9. ท่านสามารถส่งเสริมให้ลูกรู้จักการวางแผนจัดการตนเอง เช่น สอนลูกให้เรียนรู้เรื่องเวลา ในวันที่ต้องไปโรงเรียน ดั้นเข้ามาต้องลำดับสิ่งที่ต้องทำอะไรควรทำก่อน เพื่อให้เสร็จทันเวลาก่อนออกจากบ้าน	4.13	0.34	มาก
10. ท่านส่งเสริมให้ลูกรับรู้ว่าคุณเองสามารถทำงานได้ สำเร็จ หรือบรรลุเป้าหมาย เช่น การฝึกให้ลูกช่วยเหลือตนเอง ฝึกให้ลูกออมเงินเพื่อเก็บไว้ซื้อของที่อยากได้	4.31	0.46	มาก
รวม	4.32	0.45	มาก

จากตารางที่ 2 ความสามารถของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการฝึกอบรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก

2.3 ผลการประเมินเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย ผลปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยการวิเคราะห์ผลการประเมินเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย (N=45)

เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย	ระดับคะแนน (N=45)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
1. ทักษะสมอง EF ที่ถูกสร้างอย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้ลูกจะเป็นเด็กคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา ปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และมีความสุข ใฝ่ตัวได้อย่างง่ายดาย	4.60	0.49	ดีมาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย	ระดับคะแนน (N=45)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความสามารถ
2. การสร้างทักษะสมอง EF ให้ลูกตั้งแต่เล็กๆ และตอบสนองความต้องการของลูกอย่างเหมาะสม จะทำให้เขาเติบโตเป็นเด็กที่มองโลกในแง่ดี มีการยับยั้งชั่งใจ รู้จักคิดไตร่ตรอง (Inhibit Control) และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม	4.29	0.45	ดี
3. ทักษะสมอง EF มีความสำคัญในการช่วยพัฒนาทักษะการบริหารจัดการตนเองอย่างรอบด้าน ช่วยพัฒนาสมองส่วนหน้าที่ควบคุมสมาธิและการยับยั้งชั่งใจให้ทำงานได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากพ่อแม่ผู้ปกครอง	4.40	0.49	ดี
4. การศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะสมอง EF ในช่วงปฐมวัยเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จทางการศึกษาของเด็ก	4.67	0.47	ดี
5. ทักษะสมอง EF ช่วยให้เด็กมีความยับยั้งชั่งใจที่แข็งแรง เมื่อเด็กโตขึ้นไปเจออะไรมาช่วยวน อย่างเช่น ยาเสพติด การพนัน เด็กก็จะมีทักษะพอที่ยังใจไม่สนใจสิ่งเหล่านั้นที่เข้ามาช่วย	4.62	0.48	ดีมาก
6. ทักษะสมอง EF ช่วยส่งเสริมให้เด็กมีทักษะการยืดหยุ่น และหาทางออกอย่างสร้างสรรค์เมื่อเจอปัญหา	4.20	0.54	ดี
7. ทักษะสมอง EF เป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาเด็กให้เติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่ดีคุณภาพ	4.29	0.72	ดี
8. เด็กที่ฝึกทักษะสมอง EF มาอย่างดีจะเป็นเด็กที่มีสุขภาวะที่ดี เช่น สุขภาพตัวเองเป็น รู้จักเลือกกินอาหาร	4.22	0.42	ดี
9. ทักษะสมอง EF ไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่ผู้ใหญ่สามารถเสริมสร้างให้กับเด็กได้	4.20	0.40	ดี
10. ทักษะสมอง EF ในช่วงปฐมวัยสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะเป็นพื้นฐานที่แข็งแกร่งที่สุดในการพัฒนาในวันต่อไป	4.53	0.50	ดีมาก
รวม	4.40	0.50	ดี

จากตาราง ที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองมีเจตคติหลังจากฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.40 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร และทักษะสมอง การเสริมสร้างทักษะของผู้ปกครอง พัฒนาการทางสติปัญญา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

(Participatory) การเสริมพลังอำนาจในการเรียนรู้ (Empowerment) การช่วยเหลือและติดตาม (Coaching and Mentoring) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และข้อมูลจากผู้ปกครองครูประจำชั้น นักการศึกษา บุคลากรทางสาธารณสุข เพื่อจัดทำหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย แล้วนำโครงร่างหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสมของหลักสูตร ผลของการประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรพบว่ามีความสอดคล้อง = 1.00 แสดงว่าหลักสูตรตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องทุกประเด็น และผลการประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22) ถือว่าหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นผ่านเกณฑ์และสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรตามกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ Taba (1962 อ้างถึงใน มารุต พัฒนา, 2562) ที่กำหนดขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร จะต้องวิเคราะห์ ปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นของผู้เรียนในการกำหนดจุดมุ่งหมายโดยอาศัยข้อมูลที่สำคัญที่ได้จากการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการมาเป็นหลักในการพิจารณา การกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา กิจกรรม การวัดและประเมินผล และและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารีรักษ์ มีแจ้ง และสิริพร ปาณาวงษ์ (2553) ที่ได้ศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สำหรับครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2 พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วย หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการวัดผลประเมินผล ผลประเมินจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้

2. ผลการทดลองใช้หลักสูตรและการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย พบว่าผู้เข้ารับการอบรมผู้ปกครองที่เข้ารับการอบรม มีความรู้ความเข้าใจหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ความสามารถความสามารถของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) สำหรับเด็กปฐมวัย หลังจากได้รับการฝึกอบรมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 อยู่ในระดับมาก และผู้ปกครองมีเจตคติหลังจากฝึกอบรม มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.40 อยู่ในเกณฑ์ระดับดี สรุปได้ว่าหลักสูตรและการหาประสิทธิภาพของหลักสูตรการพัฒนาผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัย ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นส่งผลต่อ ความรู้ ความสามารถ และเจตคติ ทำให้ผู้ปกครองที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากองค์ประกอบของหลักสูตรที่สอดคล้องต่อความต้องการและความสนใจของผู้ปกครอง ดังที่ ทิศนา แจมมณี (2545) กล่าวว่า การฝึกอบรมมักจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับ

แนวคิด ของ บุญเลี้ยง ชุมทอง (2554) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการพิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่าหลักสูตรมีประสิทธิภาพแค่ไหน เมื่อนำไปใช้แล้วบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจหาทางเลือกที่ดีกว่าในการใช้หลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้

กระบวนการฝึกอบรมผู้ปกครองในการใช้หลักสูตร ต้องยึดหลักธรรมชาติและการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ โดยพิจารณาพร้อมความต้องการที่อาจแตกต่างกันไปในแต่ละชุมชนทั้งนี้ระยะเวลาในการอบรมที่กำหนดไว้ต่อเนื่อง 2 วัน อาจปรับเป็นจัดกิจกรรมครั้งละ 1 วัน 2 ครั้ง ตามบริบทความต้องการของผู้เข้าอบรมและหลังการฝึกอบรม หากได้มีการติดตามให้คำปรึกษา อย่างต่อเนื่องภายในระยะเวลาหนึ่งจะทำให้เกิดการทบทวนขององค์ความรู้ และการปฏิบัติได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความสามารถของผู้ปกครองในการส่งเสริมทักษะสมอง EF (Executive Function) ของเด็กปฐมวัยด้วยการใช้หลักสูตรฝึกอบรมด้วยตนเองกับการใช้สื่ออื่น เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน แอปพลิเคชันให้ความรู้

เอกสารอ้างอิง

- นวลจันทร์ จุฑาทักติกุล. (2560). เอกสารประกอบการอบรมเรื่อง การใช้แบบประเมินพัฒนาการด้าน การคิดเชิงบริหารในเด็กปฐมวัย. ศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์. สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเลี้ยง ชุมทอง. (2554). การวิจัยการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ = *Learning mathematics research*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มารุต พัฒนาผล. (2562). การพัฒนาหลักสูตรร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตร และการเรียนรู้.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2555). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ (*Research methodology in behavioral sciences*). กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2558). *องค์การและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สุภาวดี หาญเมธี. (2559). *EF ทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ ExecutiveFunction*. กรุงเทพฯ: สถาบัน ออร์แอลจี (รักลูก เลิร์นนิ่ง กรุ๊ป).

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. (พิมพ์ครั้งที่ 1).
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- อาทิตย์ โพธิ์ศรีทอง. (2559). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครู เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ทางด้านดนตรี ในศตวรรษที่ 21. *วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ*, 17 (2), 37-48.
- อารีรักษ์ มีแจ่ม และสิริพร ปาณาวงษ์. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมครูภาษาอังกฤษโดยใช้ปัญหา
เป็นฐาน สำหรับครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 12 (2), 17-31.
- อูษณีย์ อนุรุทธวงศ์. (2555). *การพัฒนาทักษะการคิดระดับสูง: Developing Higher Thinking Skills*.
นครปฐม ไอ คิว บুকเซ็นเตอร์.
- Diamond and Lee. (2011). *Interventions Shown to Aid Executive Function Development in Children
4-12 Years Old*. *Science*, 333.
- Dawson, P., and Guare, R. (2014). "Interventions to promote executive development in children and
adolescents." *In Handbook of executive functioning*, 427-443. Edited by Goldstein, S.
and Naglieri, J. A. New York: Springer.
